

Sene 1973...

ODTÜ Mimarlık Fakültesi 1. Sınıf Temel Tasar dersinde bizlere bir proje verildi; Bir "Zaman Ölçer" tasarlayın. Güneşin hareketinden farklı biçimlerde yola çıkan birçok proje içinde benim projem; Bir insan beyni üzerinde 5 algı merkezine saplanmış 5 tane çivinin teller ile bir saate bağlanmasıydı.

Zamanı şöyle açıklamıştım; şimşek çakması ve ardından gelen gök gürültüsü arasında şimşegin çektiği mesafe ile orantılı bir zaman farkı vardır. Gerçekte aynı zamanda gerçekleşen şimşek ve gürültü ışık ve sesi farklı algılamamız nedeni ile zamanı yaratır. Bu nedenle zaman algılarımız tarafından yaratılır. Algılamadığımız anda zaman yoktur... Benim saat uykudayken duruyordu.

NOT:

Bu fotoğraflar ve bu sergi bir kavramın tartışılması için bir "araç" olarak planlanmıştır. Bu tartışmadan bir çıkarım yaparak hayatına bir de başka açıdan yaklaşan olursa sergi başarılıdır.

Buradaki tek tek her fotoğraf bu tartışmadan geriye kalan bir anı ve bu etkinliği anımsatan bir araç olursa sergi başarılıdır.

Yoksa bu "bina güzel olmuş" gibi bir bakışla, satıhta yüzen bir mezar taşıdır.

Bunun adına da "Özel zaman" diyelim, ya da subjektif zaman...

Abartarak konuyu değerlendirelim. Ali bütün gün uyumaktadır ve 54 yaşında ölür. Ahmet ise hiç uyumamaktadır ve o da 54 yaşında ölür. Bu hesap genel zamana göre yapılmıştır. Özel zamana göre ise Ali sıfır yaşında ölür, Ahmet'in ne kadar yaşadığını anlamak için özel saatine bakmamız gerekir.

Bir başka örnekle gidersek Ali hapisanede yaşadığında saati çok ağır çalışırken, eğlenmeye gittiğinde çok hızlı çalışır ve zamanın nasıl geçtiğini anlayamaz. Yani aynı genel zaman biriminde çok farklı özel zamanlar oluşur. Bir başka deyişle, öldüğümüz zaman özel zamanımızı ölçen saate bakıp, yahu adam 54 yaşında ama 102 sene yaşamış deniyor ise bu iyi bir şeydir.

OYSA...

Bizlere öğretilen ve davranış tarzımızı belirleyen bütün parametreler genel zamana dairdir. Hayatımızı bu tip projeye dair yaşamamız ve başarmamız gerekiyor. Bir arı ya da karınca gibi yaşamamızı istiyorlar; baldan başka hiçbir şeye odaklanmayan arılar gibi, özel zamanımız olmadan.

1973'teki 1. Sınıf projeme göre zamanımızı çoğaltan şey algılarımızdır. Algılarımız çoğaldıkça zamanı daha uzun hissederiz. Doğa bizlere bu şansı tanır; bir yandan güneş, bulutlar, deniz hareket ederken aynı zamanda yasemin kokusu, kuşun kanat sesleri vs. vs. hepsi aynı anda olur. Duvarlarla çevrili bir odadan çok farklı bir zaman hissiyatıdır bu. Özel Zamana zaman ayırırsanız çok yaşarsınız.

Bu serginin amacı, insanlar uyurken olanları göstermek ve şu farkındalığı yaratmak idi;

Bir an önce özel zamanınıza geçin, az zaman kaldı. Öleceğinizi kabul edin ve kalan genel zamanınıza özel zamana çevirin.

Sabit bir manzarada bile ışık nedeni ile nasıl algılar oluşabiliyor.